

A decorative white floral border with symmetrical scrollwork and leaf patterns frames the entire text. The background is dark with a faint, warm-toned image of an open book with handwritten text in cursive script.

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської
науково-практичної
інтернет-конференції

KORSAKOV CONFERENCE

12/05/2025

Одеса

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції

Korzhakov Conference

12 травня 2025 року

Одеса
2025

УДК 81'234:378.091.39(082)

K69

Збірник матеріалів конференції затверджено Вченою радою факультету романо-германської філології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (протокол № 8 від 24 квітня 2025 року).

Редакційна колегія

д. філол. н., проф. Кравченко Н. О.

д. філол. н., проф. Карпенко О. Ю.

д. філол. н., проф. Неклєсова В. Ю.

к. філол. н., доц. Ткаченко Г. В.

Технічний секретар: к. філол. н., доц. Хромченко О. В.

Відповідальний секретар: к. філол. н., доц. Лимаренко О. А.

Korsakov Conference : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конф., м. Одеса, 12 травня 2025 р.. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 374 с.

ISBN 978-617-7790-52-4

У збірнику представлено матеріали наукової конференції, що охоплюють актуальні питання сучасної лінгвістики, методики викладання мов та літературознавства. Розвідки учасників висвітлюють теоретичні підходи й практичні рішення в мовознавстві, педагогічному досвіді та інтерпретації художніх текстів. Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам і всім, хто цікавиться філологією.

УДК 81'234:378.091.39(082)

ISBN 978-617-7790-52-4

© Колектив авторів, 2025

Список використаної літератури

1. Вакулик І. (2004). Запозичення з класичних мов у науковій термінології сучасних європейських мов: автореферат. канд. філол. наук 10.02.15 - загальне мовознавство. Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка. 20 с.
2. Гремалюк Т. В. (2021). Фонетико-морфологічні зміни запозиченої лексики та їх причини в німецькій мові. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика, 32(71), 116–120.
3. Карпенко Г. (2021). Запозичення як складова лексикографічного процесу. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія», Вип. 9, С. 70–73.
4. Паничок І. В. (2012). Причини інтенсивного запозичення англіцизмів в німецьку мову. Сумський державний університет.
5. Рабош Н. В. (2019). Адаптація як одна з передумов іншомовних запозичень. Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини, (45), 94–98.

Софія Козак

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри німецької філології

Волинського національного університету імені Лесі Українки

ANWENDUNG VON ÜBERSETZUNGSTRANSFORMATIONEN IM DEUTSCHUNTERRICHT

Übersetzungstransformationen, oder translatorische Transformationen, bilden eine wichtige Grundlage der meisten Übersetzungstechniken. Es geht um die Veränderung der formalen (lexikalischen sowie grammatikalischen) oder semantischen Komponenten des Ausgangstextes, wobei die zu übermittelnden Informationen erhalten bleiben. Wie bekannt, gibt es in der deutschen Sprache eine Reihe von Phänomenen, die in der ukrainischen Sprache nicht zu finden

sind (Kozak, 2025, S. 127). In dieser Hinsicht spielen translatorische Transformationen eine bedeutende Rolle.

Bei der Betrachtung von Beispielen komplexer Transformationen ist zu berücksichtigen, dass die Unterteilung komplexer Übersetzungsfälle in grammatikalische und lexikalische eher relativ ist, da in jeder Sprache das Grammatikalische eng mit dem Lexikalischen verbunden ist und die Art und Weise, wie grammatikalische Formen und Konstruktionen in der Übersetzung wiedergegeben werden, oft von ihrem lexikalischen Inhalt abhängt (Кияк, 2006, S. 206).

Das Ziel dieser Arbeit ist es, die translatorischen Transformationen zu analysieren, wenn grammatische Formen im Deutschen und im Ukrainischen einigermaßen übereinstimmen. Da gibt es einige Methoden, eine von denen in der partiellen Übersetzung besteht, die in den Situationen verwendet wird, wo dieselbe grammatische Form mehrere inhaltliche Funktionen haben kann, die sich in Zusammensetzung und Quantität in der Ausgangssprache und der Zielsprache unterscheiden, zum Beispiel: *Er kümmert **sich** um ihre Familie.* – *Він турбується про свою сім'ю.* *Dieses Buch konnten sie **sich** nicht beschaffen.* – *Цю книжку вони не змогли **собі** придбати.* *Sie **erholte sich** im Urlaub.* – *Вона відпочила у відпустці.*

Zu den translatorischen Transformationen gehört auch sogenannte Nullübersetzung, die in den Fällen verwendet wird, wenn die Ausgangs- und die Zielsprache dieselbe grammatikalische Form haben, aber nicht dieselbe Tradition, bestimmte inhaltliche Elemente innerhalb dieser Form auszudrücken, beispielsweise: *Er **hat** zwei Schwestern.* – *У нього дві сестри.* ***Lass uns** darüber sprechen.* – *Поговорімо про це.* *Bedienen **Sie sich**!* – *Пригощайтесь!* *Schönen Abend **noch**!* – *Гарного вечора!*

Eine vollständige Übersetzung wird verwendet, wenn sowohl die grammatikalischen Formen als auch ihre Bedeutungen und Funktionen in der Ausgangs- und Zielsprache vollständig übereinstimmen, zum Beispiel: *Ich schlage*

euch vor, ins Kino zu gehen. – Я пропоную вам сходити в кіно. Schreib richtig! – Пиши правильно! Er lädt sie zur Party ein. – Він запрошує її на вечірку.

Von funktionaler Substitution als translatorischer Transformation wird gesprochen, wenn die Funktionen oder Bedeutungen ähnlicher grammatischer Formen in der Ausgangs- und Zielsprache nicht übereinstimmen. In solchen Fällen kann die Ausgangsform auf Grundlage der Ähnlichkeit der Funktionen durch eine andere Form in der Zielsprache ersetzt werden, zum Beispiel: *Er behauptet, **er hätte davon erfahren**.* – *Він стверджує, **що йому це вже відомо**.*

Eine andere Technik, und zwar die Angleichung, wird bei der Übersetzung grammatikalischer Formen im Kontext zusammengesetzter Konstruktionen verwendet, deren Aufbau in der Ausgangs- und der Zielsprache nicht übereinstimmt sowie im Kontext einer Nichtübereinstimmung der Anforderungen an die Explizitheit / Implizitheit eines Ausdrucks, zum Beispiel: *Was **sollen** wir nun **denken**? Wann **haben** wir alles **wieder**?* – *Що нам тепер **думаю**? Коли ми **зможемо все повернути**?*

Um einen möglichen Konflikt zwischen der lexikalischen und grammatikalischen Kompatibilität sprachlicher Einheiten in der Ausgangs- und Zielsprache zu vermeiden, bedient man sich der antonymischen Übersetzung, zum Beispiel: *Ich wünsche Ihnen, **nicht so pessimistisch** zu sein.* – *Я бажаю Вам більше **оптимізму**. Seid ruhig! Alles wird gut. – **Не** хвилюйтеся! Все буде добре.*

Eine weitere erwähnenswerte Methode ist die Funktionssubstitution, die angewandt wird, wenn die kombinatorischen Regeln für die Kompatibilität von grammatikalischen Formen unterschiedlich sind. Dies ist besonders häufig bei der Verwendung von Passivformen zu beobachten, zum Beispiel: *Auf ihn **wird immer gewartet**.* – *На нього постійно **чекають**. Das Dokument wurde vom Chef unterzeichnet. – **Шеф** підписав документ.*

Also die Übersetzungstransformationen spielen eine wichtige Rolle im Übersetzungsprozess, besonders in den Fällen, in denen es nicht möglich ist, die vom Wörterbuch vorgeschlagenen Bedeutungen von Wörtern und Sätzen zu verwenden, und wenn von systemischen Äquivalenten abgewichen werden muss.

Literaturquellen

1. Кияк, Т. Р., Огуй, О. Д., Науменко, А. М. (2006). Теорія та практика перекладу (німецька мова) : підручник. Вінниця: Нова книга. 592 с.
2. Kozak, S. (2025) Übersetzung des deutschen Artikels ins Ukrainische. *Філософія мови та нові тенденції в перекладознавстві й лінгвістиці* : матеріали V міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 28 берез. 2025 р.). Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова. 127–128.
URL: <https://fif.udu.edu.ua/images/Conferences/2025/280325.pdf>

Никифоренко Ірина

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри німецької філології

Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова

Гайдулян Ніколь

бакалавр факультет романо-германської філології

Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова

ОСОБЛИВОТІ ІНТОНАЦІЙНОЇ ВИРАЗНОСТІ МОВЛЕННЯ ВИКЛАДАЧІВ НІМЕЦЬКОЇ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Інтонація та наголос є ключовими складовими усного мовлення, які відіграють вирішальну роль у забезпеченні смислового сприйняття висловлювань, їхньої комунікативної ефективності та емоційного забарвлення. Для викладачів німецької мови як іноземної оволодіння правильною інтонацією та наголосом набуває особливого значення, адже ці елементи не лише сприяють чіткому донесенню інформації, а й формують у студентів навички аудіювання, відтворення мовлення та розуміння його прагматичних аспектів. Особливості інтонаційної виразності та наголошення

ЗМІСТ

Ad memoriam.....	3
СЕКЦІЯ 1	
АКТУАЛЬНІ ГРАМАТИЧНІ І КОМУНІКАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СИНХРОНІЇ ТА ДІАХРОНІЇ	
Nadiia Andreichuk	
«CHRISTMAS GRAMMAR»: A GLIMPSE INTO THE CODING OF ENGLISH CHRISTMAS CAROLS.....	9
Іван Бехта	
СУЧАСНИЙ ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ В СИНТАКТИКОЦЕНТРИЧНІЙ ПАРАДИГМІ ПІЗНАННЯ.....	11
Ігор Бик	
ФУТУРАЛЬНІСТЬ І СИНТАКСИС: ФОРМА І РЕАЛІЗАЦІЯ.....	13
Василь Бялик	
ТЕМПОРАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ: ВЗАЄМОДІЯ ЧАСОВИХ ФОРМ.....	15
Ірина Ділай	
ДІЄСЛОВО З ПОЗИЦІЇ КОГНІТИВНО-ДИСКУРСНОЇ ГРАМАТИКИ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ.....	18
Еліна Коляда	
ДІЄСЛОВА-ЗВ'ЯЗКИ ЯК РЕПРЕЗЕНТАНТИ ПОНЯТТЯ ЗМІНИ.....	20
Олена Лимаренко	
ПОВНОПРЕДИКАТИВНЕ УСКЛАДНЕННЯ РЕЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	22
Олена Лимаренко, Анна Біціллі	
ПРЕДСТАВЛЕНІСТЬ ПОНЯТТЯ <i>БАЖАННЯ</i> ЧЕРЕЗ ОПТАТИВНУ МОДАЛЬНІСТЬ.....	24
Олена Лимаренко, Карина Мілєва	
ГРАМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ВІДЕОІГРОВИХ ТЕКСТІВ.....	26
Олена Лимаренко, Євгенія Фетова	

Violeta Glyzuk, Kostjantyn Gluglewitsch	
ÜBERSETZUNGSBESONDERHEITEN VON METAPHERN	236
Наталя Голубенко	
ФЕМІНІТИВИ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ НА МАТЕРІАЛІ ЗМІ	239
Наталя Голубенко, Світлана Василенко	
ГЕНДЕРНА ЛІНГВІСТИКА. РЕТРОСПЕКЦІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ.....	241
Наталя Голубенко, Христина Мінковська	
ФЕМІНІТИВИ І ГЕНДЕРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ: ВІДОБРАЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ.....	243
Наталя Голубенко, Анна Морозова	
ЛЕКСИЧНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ОКУЛЕСИКИ В ТРАДИЦІЙНОМУ ЖІНОЧОМУ РОМАНІ	246
Наталя Голубенко, Олександра Сива	
ЖІНОЧА ІДЕНТИЧНІСТЬ У ТВОРАХ НІМЕЦЬКИХ ПИСЬМЕННИЦЬ: МІЖ ТРАДИЦІЄЮ ТА ЕМАНСИПАЦІЄЮ В РОМАНІ Е. ЄЛІНЕК «ПІАНІСТКА»	249
Захарченко Катерина, Азарова Інесса	
ОСОБЛИВОСТІ ІНШОМОВНИХ СЛІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ, ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА ІНШИХ МОВ ПРИ ГЕРМАНІЗАЦІЇ.....	251
Софія Козак	
ANWENDUNG VON ÜBERSETZUNGSTRANSFORMATIONEN IM DEUTSCHUNTERRICHT	254
Никифорова Ірина, Гайдулян Ніколь	
ОСОБЛИВОСТІ ІНТОНАЦІЙНОЇ ВИРАЗНОСТІ МОВЛЕННЯ ВИКЛАДАЧІВ НІМЕЦЬКОЇ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	257
Ірина Никифорова, Юлія Кузнецова	
ОСОБЛИВОСТІ МЕЛОДІЙНОГО МАРКУВАННЯ ЖІНОЧИХ ТА ЧОЛОВІЧИХ ГОЛОСІВ НА ПРИКЛАДІ НІМЕЦЬКИХ ТОК-ШОУ ...	262
Ірина Никифорова, Ангеліна Манвелян	

Наукове видання

KORSAKOV CONFERENCE

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

Матеріали друкуються в авторській редакції

Електронне видання. Наклад 50 пр. Розмір файлу 4,39 Мб

Видавець Букаєв Вадим Вікторович

вул. Пантелеймонівська 34, м. Одеса, 65012.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2783 від 02.03.2007 р.

Тел. 0949464393, email – 7431393@gmail.com